

Megyei polgármester-konferencia Nyírácsádon

Hogyan módosítsák az önkormányzati törvényt?

Aki polgármester akar lenni, az tudhatja majd, hogy mire vállalkozik. Legalábbis, ami e tiszttség jogi kereteit illeti, hiszen a tervek szerint az önkormányzati törvény módosítását még a helyhatósági választások megtartása előtt végre kellene hajtani. Persze az új parlament munkarendje még nem dőlt el, egyelőre a koalícióra készülő pártok sem szorozdtek le, azaz nem tudni, mikor kerül az országgyűlés elé az említett jogszabály. Ugyanakkor arról is megoszlanak a vélemények, hogy mikor legyenek az önkormányzati választások, ám abban már konszenzus van, hogy — a település méretétől függetlenül — közvetlen polgármester-választás legyen. Szintén egyetértenek a törvénymódosítás előkészítői s az érintettek is abban, hogy az alpolgármestereket, közvetlen munkatársakról lévén szó, a polgármester jelölhesse ki magának. Minderről nemrég Nyírácsádon volt szó, ahol az országban elsőként megyei polgármester-konferenciát tartottak, s ahol a megye majdnem mindegyik polgármestere részt vett. Az elmúlt esztendő tapasztalatait összegző tanácskozáson Fürcht Pál, a Belügyminisztérium főosztályvezető-helyettese ismertette az önkormányzati törvény módosításának tervezett pontjait.

Mint megtudtuk, a hazai önkormányzatok évente mintegy 630 milliárd forintos bevétellel gazdálkodnak. E pénzösszeg felhasználásának, nevezetesen a

pénzügyi gazdálkodásnak azonban nincs hatékony ellenőrzése. E feladatra — mondta Fürcht — vagy az Állami Számvevőszéket kell alkalmassá tenni, vagy egy önkormányzati számvevőszéket kell létrehozni, hiszen ez a gond mindenképpen megoldásra vár. Emellett szintén törvényi szabályozást igényel az önkormányzatok csőd-, illetve felszámolási eljárásának módja, hiszen eféle helyzettel is számolni kell. A megyei önkormányzatok szerepe, valamint hatásköre és kompetenciája sok-sok vita témája volt már. Ezzel kapcsolatban a BM képviselője leszögezte: szó sincs arról, hogy a megyei önkormányzatoknak a törvényelőkészítők irányító és újraelosztó szerepet szánának. Ám ha e szervezeteket valódi önkormányzatoknak tekintjük, akkor ezeknek önálló anyagi eszközöket kell biztosítani, amelyek felhasználásáról saját testületük dönt.

Az önkormányzati törvény módosításával kapcsolatban ismét fellángoltak a négy évvel ezelőtti viták. Nevezetesen leginkább arról, hogy erős vagy gyenge polgármester álljon a települések élén. Mindkettőre lehet Európában példát találni, ám amint arról az előadók beszámolt, az első ciklus tapasztalatai alapján hazánkban elsősorban a polgármester, a jegyző és a képviselő-testület viszonyának továbbfejlesztésére van szükség. Arra ugyanis már több példa volt, hogy a testület megvonta a

bizalmat a polgármestertől, s annak tudta nélkül is ülésezett és határozatokat hozott. A módosító javaslat szerint a polgármester jelenléte a testület határozatképességének feltétele lesz. Abban az esetben viszont, ha a képviselők 50 százaléka nem kíván a polgármesterrel tovább dolgozni, akkor a tervezet szerint név szerinti, minősített többségű szavazás eredményeként feloszthatja magát a testület, ami után időközi választás kiírása következik. Ugyanakkor arról is szó van, hogy ha egy-egy határozatot a polgármester utólag törvénytörtőnek vagy az önkormányzat érdekeivel ellentétesnek ítélt, akkor azt egyszerűen visszavihesse a közgyűlés elé.

A számos ponton módosításra, illetve kiegészítésre szoruló jelenlegi törvény helyett az előkészítő csapat nem szorgalmazza új törvény megalkotását. Mint kiderült, az önkormányzatok e joghézagok helyzetben is működtek, sőt jól működtek. Mindezt pedig azokat a polgármestereket illeti elsősorban elismerés, akik irányítása alatt a képviselő-testületek dolgoztak — hangoztatta Fürcht. Ráadásul a települések mostani első emberei hajdan úgy vállalkoztak feladataikra, hogy annak törvényi keretei még hiányoztak. Mellesleg, a polgármesterek jogállásáról szóló törvény még mindig nem készült el.